

7

SALUBERRIMÆ
MONSPELIENSIMUM MEDICORUM
ACADEMIAE
BENE DE SE MERITISSIMÆ
SIBIQUE IN ÆTERNUM COLENDÆ
GRATITUDINIS ERGO
D. D. C.
HOC PRIMUM DOCTRINÆ MEDICÆ
SPECIMEN.

AUGUSTINUS MOREAU ex Anglâ apud
Pictones, Artium Liberalium Magister.

MONSPELII,
Apud HONORATUM PECH Regis, Universitatis, Cleri
& Urbis Typographum.

M. DCC. X.

ЕМЯДАУЛАЗ
БИРГАУЛЫ МАНАСИ СОНО
ЕМЯДА
БИРГАУЛЫ МАНАСИ СОНО
БИРГАУЛЫ МАНАСИ СОНО
БИРГАУЛЫ МАНАСИ СОНО
БИРГАУЛЫ МАНАСИ СОНО
БИРГАУЛЫ МАНАСИ СОНО

МОЛДАВИ
ЛУГАНСКАЯ УНИВЕРСИТЕТСКАЯ ГІЛЬДІЯ

ХІДАМ

QUÆSTIO MEDICA

An Diaphoretica Lethargo.

Proposita à R. D. ANTONIO MAGNOL
Professore Regio Dignissimo.

Pro primâ Apollinari Laureâ Consequendâ.

ETHARGUS est affectus Comatosus , febre
lentiâ , & oblivione magnâ stipatis , à quo ægris
vel sponie , vel vehementi objecti sensibilis im-
pressione excitati , membra retrahunt , oculos
aperiunt , interrogati respondent , & denuò in
somnum relabuntur .

Lethargus distinguitur in primarium , qui sine
ullo alio præcedente morbo invadit ; & secundarium , qui alteri super-
venit . Est quoque vel legitimus , de quo dictum est in definitiōne , vel
spurius , qui somnus est apparenſ cum inexpugnabili vigilandi necessi-
tate & delirio , diciturque Typhomania seu Coma vigil . Hic agimus
dum taxat de legitimo .

Causa Comatosi illius affectū est spirituum in cerebro penuria , &
inertia , fibrarum ejusdem , sicut & organorum extēnorū molilitas ,
& flacciditas . Hinc sensuum extēnorū actus , in quorum inducīs
consistit somnus , obscurè tantum celi possunt ; nec mirum , cū
pauci effectique spiritus versūs suos fontes repulsi nequacant , ut par-
est , flaccidas vibrare fibras cerebri , & sic concitare in animâ vividas
perceptiones juxta leges à sapientissimo Opifice sanctas .

Penititia verò spirituosi laticis in sopore Lethargico tribuenda est parciōri ipsius in sanguine genesi, compressioni glandularum substantiæ corticalis ac vasorum excretiorum, vel obstructioni vasorum hujusmodi & glandularum; caque aut omnibus allatis causis simul conspirantibus, aut nonnullis dumtaxat conferentibus symbolum.

Partiū generantur spiritus ob massæ sanguineæ deliquium, vel ob crassam & lymphaticam ejusdem diathesim spiritibus affatim gignendis ineptam. Massa sanguinea patitur deliquium ob salium acrimoniam, & fermentationis luctam, quibus carminoantur & discerpuntur sulphura, è quorum ergastulis particulæ aquosæ expediæ salia dissolvunt, & quamdam fluxilitatem terrenis atomis conciliant; nec est quod causam diathesis sanguinis hic expromamus.

Comprimuntur acini glandulosi & ductus excretorii, vel illuvie serosâ quæ stagnante cruce profluit, vel sanguine limoso & aquoso in cerebri vasis retento, grumis ipsius circulo obicem ponentibus, vel eodem sanguine eadem vasa segnius peragtante; sive id procedat à proprio ipsius vitio, sive à præternaturali illius visceris mollitiæ, sive tandem à tumoribus œdematosis, aliisve id genus, quorum plura vel pauciora concurrere possunt. Obstruuntur verò glandulæ & vasa excretoria à materie lymphaticâ unâ cum spiritibus in eorum cavitates irrepente, & in illis propter crassitudinem & visciditatem moram trahente.

Inertia spirituum oritur ex sero ipsis uberiori permixto; serum autem unâ cum spiritibus per ipsorum incernicula traducitur, vel à sanguine concrescente per spongiosi cerebri mæandros ipsis suggeritur. Ex vitio spirituum & sanguinis facile est deducere mollietatem & flacciditatem fibrarum cerebri & organorum externorum.

Autopsiâ deprehensum est in pluribus Lethargicis, vasa cerebri sanguifera præter naturæ modum fuisse distensa, substantiam corticalem diluvio seroso inundatam & piam menyngem ab eâ divultam. Ad hæc, non raro Hydrocephalus in Lethargum migrat, coque soepe compiuntur phlegmatico temperamento prædicti, & senes in quibus serum redundat, in veternum procliviores sunt.

Lethargicorum febris referenda est in salia magnitudine, figurâ, & pororum amplitudine disparia; caque lenia est quod febrile fermentum vehementer febrem inducere non possit sanguini spisso, & pituitoso, aut colliquato, in quo salia heterogenea ut pote sero resoluta, minoris sunt molis, & aliunde intricata nimis, quam ut valde intensum fermentationis motum ipsi indere queant. Pulsus est parvus, quod flui-

dum cordis motivum minoris energiæ , ac minori copiâ suppeditatur ; proindeque impar illud est cordis contractionibus in totum perficiendiss; vel etiam quod aquoso latice dilutum tantæ sit tenuitatis, ut citò in celulis machinulæ istius principis colligatur, & priùs dissipetur quam contractiones perficiat ; ideoque singulis contractionibus, exigua sanguinis quantitas è sinistro cordis thalamo expellitur in Aortam. Si rationibus jam adductis addamus, cor virtute suâ elasticâ parvo temporis intervallo parva percurrente spatia , ad pristinam suam dilatationem se restituere , frequentioris pulsus causam assequemur.

Propriæ spirituum animalium penuriam ac inertiam, nec non villorum reminiscientæ inservientium mollitem obliterantur vestigia rerum quæ tempore paroxysmi animo obversantur ; si tanta fuerit consumdem villorum concidentia & flacciditas, ut prorsus inhabiles evadant ad reperendos consuetos tremores. Hinc patiæ, patentum, necessarium, imò & proprii nominis, rerumque omnium oblivio ; hæc autem in variis pro gravitate causarum , major aut minor , diutinior aut brevior.

Expercuntur ægri , membra retrahunt, oculos aperiunt , interrogati respondent ; quia nec spirituum generatio prorsus impeditur , nec natura eorum planè pervertitur, nec secretio omnino prohibetur, nec quid refluxi aut influxi penitus obstat , nec demum villi omnimodè subsident ; urgente tamen causâ somni , in illum denuò relabuntur.

Adjungunt Lethargo delirium. Authores , paucis exceptis sed obli-
viosi sunt Lethargici , non deliri ; nec possunt propter oblivionem co-
hærente ipsorum responsa. In delirio nimis tenduntur fibræ cerebri ,
& actiores idò sunt ipsarum vibrationes ; in Lethargo ità sunt flacci-
dæ , ut diù non possint intentam reddere animam.

Rariùs ac debiliùs respirant ægri , longiori enim tempore opus est , ut sufficiens spirituum copia in musculos thoracis elevatores ad eorum contractionem perficiendam derivetur ; paucique ac inertes , quibus illi irradientur musculi , debiliores tantum nisos edere valent.

Relaxatâ pulmonum substantiâ , cùm humorum & spirituum virio , tûm horum penuriâ , sanguis per labyrinthum ejus compagem tardius fluens , uberiùsque accumulatus , distentis vasis tubulos nerveos distractat , spiritusque ad scaturiginem repellit ; undè qui hospitantur in cerebro , uberiori copiâ influunt in musculos respirationi dicatos , & maxillæ diductioni prospicientes. Hinc genuinam oscitationis expositionem deponimus. Diductam vero inter oscitandum maxillam

interdum adducere obliviscuntur ægri ; vel spirituum penus ad illam adducendam non suppetit.

Petitio matulæ necessaria est, non delita ; siue cā acceptâ non min-
gent Lethargici , hoc oblivioni tribuendum , aut cessatio stimulo.
Tùm si excederit matula è manibus ægri , aut vites in eo imbecillio-
res argue , aut oblivionem.

In supino situ facile decombunt , in quovis autem alio difficulter ,
quandoquidem vires quibus carent , aliquantulo majores ad sustinen-
dam ex parte corporis molem requiruntur.

Saliva affatim , glandulis salivalibus flacessentibus , profluit ; ex dictis
Lethargicorum inhabilitatem ad morum colligere est.

Fermentum gastricum ubertim per relaxata cola effusum salinis qui-
bus saturatum est spiculis , stomachum lassiss ad motum peristalticum .
Hiac alvi profluviū , continuato illo motu per totam intestinorum
longitudinem , non reluctante ani sphinctere.

Glandulæ miliares cuticulæ substratae , amissò elatere ac tensione ,
fluidorum appulsui cedunt ; quamobrem gelidus emanat sudor , præ-
sertim in extremis , utpote remotoribus à vivifici caloris officinis.

Intercepto sanguinis per cerebrum cursu , is majori copiâ appellit ad
faciem & oculos , in quibus retardatio ipsius motu ob ejusdem motam
in pulmonibus , sic tumor congener sanguinis crassi , favente horizon-
tali situ.

Tussis si quæ sit in Lethargo , causam adscribimus sero salso , quod à
sanguine tracheæ , & pulmonum oras segnius perlustrante depluit , in-
teriorē eorum membranam irritat , refluxum promover , & influ-
xum in musculos respirationis determinat.

Pro diversâ sanguinis diathesi , utinæ turbidæ vel limpidæ exer-
nuntur ; sanguine inspissato , serum dumtaxat limpidum effluit ; disso-
luto , salinæ , sulphureæ , & terrenæ partes lotio admiscentur . Alia si
quæ sint symptomata , facile ex præmissis deducentur .

Jam ad causas remotas progrediamur ; in earum albo reponantur
quæcumque majori seri preventi coarcervando apta ; hæc sunt , urinæ & perspirationis suppressio , febres putridæ , malignæ & colliquati-
væ , liquorum ardentium compotatio , cibi frigidi & humidi , aëris
Austrinus & vaporibus refertus , ætas senilis , temperamentum pitui-
tosum , vita sedentaria , immoderatus Narcoticorum usus , exercitia
vehementia , graviora animi pathemata &c.

Diagnosis. Lethargus per affectum Comatosum convenit cum Apo-

plexiâ, Caro, & Comate somnolento, à quibus per alias definiitio-
nis particulas discrepat; in Lethargo Caro & Comate excitantur ægti,
membra retrahunt, non item in Apoplexiâ; Lethargici & Comato-
si interrogati respondent, non Carotici; in Lethargo adsunt febris &
oblivio, à quibus alii affectus quos cum illo contulimus, sunt immu-
nes. Ex temperamento, ætate, vivendi ratione, & prægressis, dis-
cernitur an accusanda sit sanguinis concretio, an dissolutio.

Prognosis. Unanimi medicorum omnium consensu, Lethargus
multum portendit periculi; nec mirum, cùm spiritus viæ ministri,
vel in sanguine non generentur, vel generati ad animæ solium non
admittantur, vel admissi lethæis undis immergantur; respiratio, sine
quâ vita consistere non potest, summoperè periclitetur; maximus
sit æconomiae animalis à naturali statu recessus; immineat Apo-
plexia, aliisque morbi gravissimi. Audiamus divinum senem in Apho-
rismis; *Lethargo affecti intra septem dies pereunt, quos si evaserint san-
fiunt.* Ratio est, quia per id tempus morbus vim summam exerit,
cui si natura non succubuerit, à languescente hoste palmam refert.
Copiosa spitorum & muci nasalis exercitio, bonum omen; etenim
matræ morbificæ sit evacuatio. Parotides etiam intumescentes
carumque suppuratio aut empyema, salutaria; quippe sanguinis
fæces exonerant. Phrenitis salutis spem affere; aucto enim motu
& calore succutiuntur villi, serum illos relaxans dissipatur, un-
de ad suum tonum restituuntur. Urinæ tenues, malæ; quia ma-
jorem æquò sanguinis concretionem designant, unde tumores
producuntur in cerebro, cuius substantia est valdè mollis, & vasa mi-
nus firma. Nec quid melius urinæ nimis turbulentæ indicant; siqui-
dem nimiam sanguinis colliquationem arguunt. Sphacelus cerebri
letho viam sternit.

Curatio è collimare debet, ut luxurians serum eliminetur, su-
pernatans sanguini admisceatur, salia humores colliquantia foras
ejiciantur. Præmisso igitur Enemate, quo educatur crassiorum in-
testinorum saburra quæ massam sanguinariam contaminare posset, Phle-
botomia, si vires id ferant, celebranda venit. In diathesi sanguinis
crassâ, depletis vasis, ille liberius circuitum suum obit, & aucto fer-
mentationis motu, serum partim excutit, partim resorbet; in oppo-
sițâ vero constitutione præsentes tumores auferit, futurosque præca-
vet. Deinde ad Cathartico-emetica confugiendum, promptius enim
& tutius, primarum viarum fôrdes eversunt, totum quâ latè patet

corpus succutiunt, effusum serum è latibulis abigunt, & in proprios alveolos cogunt, sopitos spiritus suscitant, & in universos corporis musculos derivant. Si hæc veternum excutere nequeant, in subtilium vocanda Ptisanna cum Sennâ parata, cujus plures Cyathi in die ægro propinandi sunt ad evacuationem continuandam. Si suppressio urinæ in causâ fuerit, sanguis liberali manu emittendus, & potio purgans cum Manna & Cassiâ, quæ mirum in modum reserandis rerum obstructionibus conductit, exhibenda. Si adsint Parotidum tumores, non expectanda eorum maturitas, sed statim aperiendi; ne affluxum novæ materiei interim impedian, aut materiam in se contentam ad sanguinem transmittant, demùm ut detur locus novæ materiæ depositioni. Cùm Diaphoretica indicationes superiùs propositas adimpleant, jure concludimus.

ERGO Lethargo Diaphoretica.

DISPUTATURI.

PROFESSORES REGII.

R. D. Franciscus Chicoyneau,	R. D. Joanes Chastelain,
Cancellarius.	Decanus.
R. D. Joannes Bezac.	R. D. Petrus Chirac.

PROFESSORE'S REGII.

R. D. Petrus Magnol.	R. D. Antonius Deidier.
R. D. Petrus Rideux.	R. D. Petrus Chastelain, Patris Coadjutor.

DOCTORES AGGREGATI.

R. D. Hentricus Haguenot.	R. D. Joannes Hentricus Haguenot,
	Patris Coadjutor.

DOCTORES ORDINARI.

M. Eustachius Marcot.	M. Joannes Astruc.	M. Antonius Fizes.

Hanc quæstionem, Deo auspice, favente virgine Dei-parâ, Præside D. D. ANTONIO MAGNOL Professore Regio, propugnabit in augustissimo Monspeliensis Apollinis fano AUGUSTINUS MOREAU ex Anglâ apud Pictones, Artium Liberalium magister, & jamdudum Medicinae Studiosus, ab horâ octavâ ad meridiem, Die mensis Junii 1710.